

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1To/6/2023
Identifikačné číslo spisu: 9522100254
Dátum vydania rozhodnutia: 20.12.2023
Meno a priezvisko: JUDr. Patrik Príbelský
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2023:9522100254.6

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a sudcov JUDr. Emila Klemaniča a JUDr. Beáty Javorkovej na neverejnom zasadnutí konanom 20. decembra 2023 v Bratislave v trestnej veci obžalovaného F. M. pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a), c), d), ods. 2 písm. c), ods. 4 písm. c) Trestného zákona, o žiadosti obžalovaného F. M. o prepustenie z väzby na slobodu takto

rozhodol:

Podľa § 79 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku, § 80 ods. 1 písm. c), ods. 2 Trestného poriadku

prepúšťa obžalovaného

F. M., nar. XX. O. XXXX v A., okres A., t. č. v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Bratislava,

na slobodu.

II. Podľa § 80 ods. 1 písm. c), ods. 2 Trestného poriadku väzbu obžalovaného podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nahrádza dohľadom probačného a mediačného úradníka.

III. Podľa § 82 ods. 1 písm. a), písm. e), písm. f) Trestného poriadku obžalovanému F. M. X. tieto obmedzenia a povinnosti:

- zákaz vycestovať do zahraničia,
- zákaz vzdávať sa z miesta pobytu alebo z obydľia okrem podmienok, ktoré vymedzí probačný a mediačný úradník,
- povinnosť pravidelne, v čase určenom probačným a mediačným úradníkom, dostaviť sa k nemu. Prvýkrát 21. decembra 2023 dostaviť sa na Okresný súd Trnava k probačnému a mediačnému úradníkovi najneskôr do 11.00 hod.

IV. Podľa § 80 ods. 2 Trestného poriadku obžalovanému F. M. ukladá povinnosť oznámiť súdu, ktorý vedie konanie, každú zmenu miesta pobytu.

V. Podľa § 82 ods. 3 Trestného poriadku plnenie a kontrolu uložených povinností a obmedzení bude u obžalovaného vykonávať probačný a mediačný úradník Krajského súdu v Trnave s miestom výkonu

práce Okresný súd Trnava.

VI. Podľa § 82 ods. 4 Trestného poriadku nariaďuje obžalovanému F. M. kontrolu technickými prostriedkami - zariadením na určenie polohy kontrolovanej osoby podľa § 6 zák. č. 78/2015 Z. z. o kontrole výkonu niektorých rozhodnutí technickými prostriedkami a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Odôvodnenie

Špecializovaný trestný súd rozhodol rozsudkom, sp. zn. 2T/11/2022, z 1. júna 2023 tak, že v bode I. obžalovaného F. M. uznal za vinného z obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a), písm. c), písm. d), ods. 2 písm. c), ods. 4 písm. c) Trestného zákona účinného do 30. apríla 2022 s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona, za čo mu uložil, nezistiac žiadne poľahčujúce okolnosti podľa § 36 Trestného zákona a nezistiac žiadne priťažujúce okolnosti podľa § 37 Trestného zákona, s použitím § 38 ods. 2 Trestného zákona, trest odňatia slobody vo výmere 21 (dvadsaťjeden) rokov, s tým že obžalovaného F. M. podľa § 48 ods. 3 písm. b) Trestného zákona zaradil na výkon uloženého trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia. Zároveň podľa § 58 ods. 3 Trestného zákona uložil trest prepadnutia majetku a podľa § 76 ods. 1 Trestného zákona a § 78 ods. 1 Trestného zákona mu bol uložený ochranný dohľad na 3 (tri) roky, a to na tom skutkovom základe, že: „minimálne od roku 2004 do presne nezisteného času, najdlhšie do augusta 2020, na rôznych miestach v Slovenskej republike, najmä v meste Z., poznajúc osoby a vediac o ich činnosti súvisiacej s neoprávneným nakladaním so zakázanými návykovými látkami, podnecovaný a vyzývaný týmito osobami sám neoprávnené nakladal s metamfetamínom a tabletkami Cirrus 120 mg, s obsahom účinnej látky pseudoefedrín, určenými na výrobu metanfetamínu, a to tak, že: od presne nezisteného obdobia, minimálne od roku 2004 na podnet L. M. vyrobil na chate v obci P. A. chemickou reakciou z jedného kila efedrínu 800 gramov metamfetamínu, ktorý dal do zálohu v prospech L. M. za minimálne 200.000,- Sk (6.638,78 eura), v rozpätí 10 mesiacov, ktoré predchádzali zadržaniu L. M. v roku 2007, predával A. T. a L. M. metamfetamín, kde odbery metamfetamínu sa opakovali v množstvách od 200 do 400 gramov, raz mesačne, na území mesta Z., pričom v tomto období došlo medzi nimi k odovzdaniu minimálne dvoch kíl metamfetamínu, minimálne od roku 2015 do polovice roku 2017, kedy prišlo k rozchodu tzv. dvojčiek A. T. a L. M., spolupracoval s L. M. a A. T., ktorým podľa potreby dodával várky tabletiiek Cirrus 120 mg s obsahom účinnej látky pseudoefedrínu o hmotnosti 5,3 kg za jednu várku, z ktorej bolo možné vyrobiť najmenej 1.100 gramov metamfetamínu, pričom v Z., v oblasti hrádze pri Váhu, predal minimálne 15 várok tabletiiek Cirrus, ktorých hodnota bola minimálne 11.500 eur za jednu várku, čo predstavovalo celkovo hodnotu minimálne 172.500 eur a z takto kúpených tabletiiek Cirrus nechali A. T. s L. M. vyrobiť chemickými reakciami metamfetamín u B. G. a L. V., v rokoch 2015 a 2016 v Z., predovšetkým v byte L. M. na D.Í. Z., predal minimálne štyri kilá metamfetamínu L. M. a A. T. za cenu 18 eur za jeden gram metamfetamínu, čo predstavovalo hodnotu metamfetamínu minimálne v sume 72.000 eur, pričom takto kúpený metamfetamín ďalej posunuli osobám obchodujúcim s metamfetamínom, v presne nezistenom čase po roku 2017, po rozdelení sa dvojice A. T. a L. M., sa na podnet L. M. a O. B. zapojil do dodávania tabletiiek Cirrus, keď v rodinnom dome v obci N., odovzdal L. M. dve várky tabletiiek Cirrus 120 mg, s obsahom účinnej látky pseudoefedrínu o hmotnosti 5,3 kg za jednu várku, ktoré získal sprostredkovane od O. B. tak, že O. B. ich odovzdal O. O. G., ktorý ich na účely predaja a použitia na výrobu metamfetamínu zabezpečil v Poľskej republike, pričom za tieto várky zaplatil L. M. dokopy 23.000 eur, pričom efedrín je v zmysle nariadenia ES č. 273/2004 o prekurzoroch drog zaradený do zoznamu určených látok v kategórii 1, pseudoefedrín je možné okrem iného použiť ako surovinu - prekurzor pri príprave metamfetamínu a metamfetamín je podľa zákona č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov zaradený do II. skupiny psychotropných látok,

čím takto vyrobil a predal metamfetamín v celkovej hodnote minimálne 72.000 eur a predal tabletky Cirrus 120 mg v celkovej hodnote minimálne 195.500 eur, pričom L. V. a O. O. G. sú trestne stíhaní v samostatnom konaní a o ich vine ešte nebolo rozhodnuté a A. T., L. M., B. G. a O. B. už boli právoplatne odsúdení“.

V bode II. rozsudku Špecializovaný trestný súd podľa § 285 písm. g) Trestného poriadku obžalovaného F.Z. M. oslobodil spod obžaloby Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, č. k. VII/2 Gv 20/21/1000-346, podanej na Špecializovaný trestný súd 4. marca 2022, pre skutok v bode 1/ právne kvalifikovaný ako zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť na skutkovom základe tak, že:

„v presne nezistenom čase, najskôr však od roku 2007, sa v Trnavskom kraji, popri existujúcom zoskupení osôb, ktorého hlavným predstaviteľom bol nebohý O. G., začala postupne formovať zločinecká skupina nazývajúca sa „W.“, pozostávajúca z jednotlivých členov ako aj osôb činných pre zločineckú skupinu, kde na najvyššej riadiacej a koordinačnej úrovni bol O. S., ktorý riadil a koordinoval jej nižšie hierarchicky postavených členov pri páchaní rôznorodej trestnej činnosti, špecifikujúcej sa predovšetkým na drogovú trestnú činnosť, ktorá takto kompaktné fungovala až do zadržania najvyšších činiteľov tejto zločineckej skupiny, následne v presne nezistenom čase, najskôr však od roku 2010, sa v Trnavskom kraji, popri existujúcom zoskupení osôb, ktorého hlavným predstaviteľom bol nebohý O. G., začala postupne formovať zločinecká skupina nazývajúca sa „J.“, pozostávajúca z jednotlivých členov, ako aj osôb činných pre zločineckú skupinu, kde na najvyššej riadiacej a koordinačnej úrovni bol Z. J., ktorý riadil a koordinoval jej nižšie hierarchicky postavených členov pri páchaní rôznorodej trestnej činnosti, špecifikujúcej sa predovšetkým na drogovú trestnú činnosť, ktorá takto kompaktné fungovala až do zadržania najvyšších činiteľov tejto zločineckej skupiny, kde na stredných úrovniach hierarchie v skupine sa nachádzali, okrem iných, osoby v rámci zločineckej skupiny tzv. „W.“ M. M., O. M., L. G., O. A., a v rámci zločineckej skupiny tzv. „J.“ W. O., L. M., A. T., L. G., B. G., O. Y., ktorí plnili svoje úlohy v rámci skupiny pri páchaní najmä drogovej trestnej činnosti, pričom každý člen na nižšom stupni zabezpečoval či už osobne, alebo prostredníctvom ďalších členov skupiny, resp. doteraz presne nezistených páchatel'ov, výrobu drog - metamfetamínu, ktorý následne distribuovali hlavne v Trnavskom kraji a jeho okolí, pričom pre zločineckú skupinu tzv. „W.Č.“ boli činné osoby H. Z., O. D., A. O., H.Á. O., O. G., A. G., R. Z., A. G., O. O. a O. O. a pre zločineckú skupinu tzv. „J.“ L. V., O. V., W. Č., O. B., obv. O. O. G., F. B., F. M., O. G., A. G., P. G., ktoré konali na základe pokynov členov zločineckej skupiny, kde postavenie a činnosť osôb v rámci skupiny bolo nasledovné; A. T. a L. M. si zabezpečovali tabletky a aj iné prekurzory na výrobu metamfetamínu, a to najmä od osôb L. G., O. A., O. V., O. B. prostredníctvom O. O. G., z ktorých A. T. a L. M., resp. prostredníctvom tzv. „varičov“, ku ktorým patril F. G. a A. X., B. G., L. V., F.N. B., vyrábali metamfetamín, ktorý prostredníctvom svojej siete dilerov, ku ktorým patril okrem iných aj W. Č., A. G., P. G., predávali metamfetamín menším, doposiaľ nestotožneným dilerom, resp. konečným spotrebiteľom; O. S., M. M. a O. M. si zabezpečovali tabletky, a aj iné prekurzory na výrobu metamfetamínu, a to najmä od osôb L. G., O. A., kde prostredníctvom tzv. „varičov“, ku ktorým patril okrem iných H. Z., vyrábali metamfetamín, ktorý prostredníctvom svojej siete dilerov, ku ktorým patrili okrem iných aj O. D., A. O., H.Á. O., O. G., A. G., R. Z., A. G., O. O., O. O., predávali metamfetamín menším, doposiaľ nestotožneným dilerom, resp. konečným spotrebiteľom, kde O. G. takto získaný metamfetamín odpredával, okrem iných, aj W. O., pričom obidve tieto skupiny sa navzájom tolerovali, rešpektovali, vzájomne medzi sebou kooperovali, a to v záujme zabezpečenia čo najlepších podmienok pri páchaní drogovej trestnej činnosti, ktoré spočívali najmä v zadovážovaní liekov obsahujúcich pseudoefedrín, komponentov slúžiacich na výrobu metamfetamínu, personálnej stability pri samotnej výrobe metamfetamínu, čím garantovali plynulé fungovanie oboch skupín, a tým pádom ich dlhoročnú dominanciu v rámci predaja omamných a psychotropných látok na území celej Slovenskej republiky, pričom celá, takto riadená a dôsledne koordinovaná činnosť, bola vykonávaná za účelom zisku pre jednotlivých členov a osôb činných pre zločineckú skupinu“. K uvedenému postupu došlo, pretože prokurátor na hlavnom pojednávaní ustúpil od obžaloby podľa § 239 ods. 2 Trestného poriadku.

Proti tomuto rozsudku Špecializovaného trestného súdu podal obžalovaný F. M. odvolanie.

Predmetná trestná vec obžalovaného F. M. je odo dňa nápadu 9. augusta 2023 vedená na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 1To/6/2023 .

+ + +

Obžalovaný F. M. doručil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky 4. decembra 2023 prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Michala Kruteka žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu (č. l. 1314, zv. č. 23), ktorú písomne odôvodnil nasledovne (mutatis mutandis): „V prvom rade poukazujeme na to, že voči odsudzujúcemu rozsudku Špecializovaného trestného súdu, sp. zn. 2T/11/2022, z 1. júna 2023 (ďalej aj ako „rozsudok“) bolo podané v zákonnej lehote odvolanie, ktoré bolo aj následne doplnené prostredníctvom podania z 12. októbra 2023, na ktoré týmto z dôvodu hospodárnosti v celom rozsahu poukazujeme a nepokladáme za potrebné ho opätovne v celom rozsahu reprodukovať. Zároveň predmetné doplnenie odvolania prikladáme aj ako prílohu tohto podania. Sme toho názoru, že po skončení dokazovania na Špecializovanom trestom súde, po vyhlásení rozsudku neexistujú u obžalovaného ďalšie dôvody na predĺžovanie jeho väzby, a to aj napriek zatiaľ neprávoplatnému odsudzujúcemu rozsudku Špecializovaného trestného súdu. Zároveň pripomíname, že obžalovaný sa vo väzbe nachádza už od 4. mája 2021 a zároveň, že prokurátor na hlavnom pojednávaní vo vzťahu k obžalovanému upustil od obžaloby pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona, čo následne viedlo k oslobodeniu obžalovaného spod obžaloby v tomto bode. Napriek uvedenému doteraz vykonané dokazovanie vo vzťahu k obžalovanému vyznieva minimálne nejednoznačne, resp. na základe uvedeného nie je možné konštatovať, že na strane obžalovaného došlo ku spáchaniu trestného činu podľa § 172 ods. 1 písm. a), písm. c), písm. d), ods. 2 písm. c), ods. 4 písm. c) Trestného zákona. S odkazom na pripojené znenie doplneného odvolania, kde sme jednotlivé dôvody podrobne rozobrali poukazujeme v stručnosti na nasledovné dôvody zoslabujúce ďalšie zotrvanie obžalovaného vo väzbe:

1. U obžalovaného ani v jeho domácnosti neboli zaistené žiadne drogy a/alebo prekurzory na jej výrobu, ale nebolo zaistené ani žiadne zariadenie, ktoré by na výrobu drog mohlo byť použité. Zároveň neboli ani preukázané vedomosti na strane obžalovaného o tom, aký je výrobný proces danej drogy.
2. Z celého doteraz vykonaného dokazovania nevyplýva akýkoľvek dôkaz, ktorý by objektivizoval množstvo údajne vyrobenej/dodanej drogy a/alebo prekurzoru zo strany obžalovaného.
3. Jedinými osobami, ktoré popisovali údajnú trestnú činnosť obžalovaného boli iné trestne stíhané/odsúdené osoby v postavení tzv. kajúcnikov. Ako pritom vyplýva z Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. IV. ÚS 156/2022:

„33. Ústavný súd v náleze, č. k. IV. ÚS 14/2019-42, z 1. decembra 2020 k inštitútu spolupracujúceho svedka vo vzťahu k posudzovaným okolnostiam právnej veci sťažovateľov konštatoval ... v bode 55: „Ústavný súd konštatuje, že ESLP v označených rozhodnutiach zhodne uviedol, že použitie výpovedí svedkov výmenou za ich imunitu alebo iné výhody predstavuje dôležitý nástroj vnútroštátnych orgánov na boj proti závažnej trestnej činnosti. Použitie takýchto výpovedí však môže spochybniť spravodlivosť konania proti obvinenému, pretože takáto výpoveď je zo svojej povahy manipulovateľná a môže byť urobená výlučne výmenou za ponúkané výhody alebo ako akt osobnej pomsty. Podľa ESLP preto nemožno podceňovať niekedy nejednoznačnú povahu takejto výpovede a riziko toho, že obvinený by mohol byť súdený na základe neverených obvinení, ktoré nie sú nevyhnutne nezaujaté“. Svedkovia L. M., B. G. a aj O. B. pritom boli podľa našich vedomostí už odsúdení a na základe ich „spolupráce“ dostal L. M. trest odňatia slobody 10 r. a B. G. 12 r. (pričom týmto hrozili tresty okolo 20 r.). Uvedené tak vznáša pochybnosti o tzv. „kupčení“ s trestami a výrazne spochybňuje hodnovernosť takýchto svedkov.

4. Samotní kajúcnici počas konania podstatným spôsobom menili svoje výpovede, kedy napr.: B. G. vo svojom výsluchu 24. mája 2021 uviedla: „Povedal jej L. M., jej to povedal, že on vie variť, ako M. variť metamfetamín. Zoznámil ich spolu a ten F. M. sa jej pýtal na proces výroby, že ako vyrába ten metamfetamín. ... Povedal jej, že prídu, lebo M. sa chce niečo poradiť ohľadne výroby metamfetamínu. Nevie presne, čo im radila. ... Čo sa týka znalostí M. s výrobou, uviedla, že základy vedel, ale robil s inými pomermi“. (str. 60 a 62 obžaloby). Na hlavnom pojednávaní 29. mája 2023, ale už svedkyňa B. G. uviedla: „Ja som sa osobne s obžalovaným M. nerozprávala, rozprával sa s ním M.. M. s M. sa

rozprávali o procese výroby metamfetamínu, niečo v takom zmysle koľko sa tam leje kyseliny“.

5. Nezrovnalosti medzi odborným vyjadrením KOU PZ a výpoveďami svedkov, kedy napr. podľa odborného vyjadrenia KEU PZ (č. l. 3528) by sa aj v prípade farmaceutickej kvality efedrín hydrochloridu dalo hypoteticky z 2 kg vyrobiť 887-1257 g metamfetamínu a v prípade rovnakého množstva efedrín sulfátu vyrobiť 418-592 g metamfetamínu. Ak by mal ale obžalovaný vyrobiť chemickou reakciou z jedného kila efedrínu 800 gramov metamfetamínu (podľa prvého čiastkového skutku) tak, by ale musel pracovať s efedrínom výrazne vyššej kvality, ako je tá farmaceutická, čo nebolo v konaní tvrdené a ani preukázané a podľa nášho názoru to nie je ani technicky možné.

6. Špecializovaný trestný súd, resp. OČTK nepostupovali ani podľa rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 6Tdo/66/2015, podľa ktorého: „Drogovou problematikou na území Slovenskej republiky sa už od roku 2004 komplexne zaoberá Národné monitorovacie centrum pre drogy, ktoré je národným zastúpením špecializovanej európskej agentúry European Monitoring Centre for Drugs and Drugs Addiction, monitorujúcim situáciu v oblasti psychotropných (ďalej len „EMCDDA“) látok na národnej úrovni s cieľom priamej a pravidelnej výmeny oficiálnych informácií o drogách vyžadovaných EMCDDA“. Špecializovaný trestný súd a ani OČTK si ale nezabezpečil správu Národného monitorovacieho centra pre drogy, ale ich hodnota bola určená len zo strany NAKA, čo je v rozpore s daným rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Zároveň z vykonaného dokazovania nevyplýva, že by obžalovaný disponoval finančnými prostriedkami na nákup drog/prekurzorov.

7. Drogy/prekurzory, ktoré mali byť údajne dodávané obžalovaným, neboli podľa vykonaného dokazovania nikým a nikdy vážené a ani kontrolované, či skutočne ide o tú ktorú látku. Napriek tomu, ale je obžalovanému kladené za vinu výroba alebo dodanie drog/prekurzorov v množstve definovanom na úrovni gramov. Ak by sa ale mal obžalovaný podieľať na drogovej trestnej činnosti, a to ešte tak rozsiahlej a dlhodobej, ako je mu kladené za vinu, tak by bolo proti základnej logike, aby si jeho odberatelia prevzaté množstvo neskontrolovali, neodvážili a len tak obžalovanému vyplácali stotisíce korún/desaťtisíce eur tzv. na drevo. Z uvedeného rovnako vyplýva, že nie je zrejmé, na základe čoho malo byť v predmetnej veci preukázané, že svedkami uvádzané látky sú aj skutočne omamnými alebo psychotropnými látkami.

8. Vo vzťahu k údajne dodávaným tabletám Cirrus 120 mg poukazujeme na to, že tieto podľa dostupných zdrojov na internete sa javia ako bežné biele oválne tablety bez špecifického označenia alebo nápisu a ako také môžu byť zamenené napr. za Aspirín. Špecializovaný trestný súd síce dospel k názoru, že obžalovaný mal odovzdávať váry tabliet Cirrus 120 mg vždy o hmotnosti 5,3 kg, avšak žiadny zo svedkov, ktorým mal údajne obžalovaný tablety dodávať neuviedol, že by tieto vážil na akomkoľvek meradle (a už vôbec nie na kalibrovanom meradle), resp. že by vykonával akúkoľvek kontrolu či údajné množstvo 5,3 kg obsahuje len a výhradne tablety Cirrus 120 mg. Okrem uvedeného nebolo preukázané ani to, že by mal obžalovaný prístup k takýmto alebo obdobným tabletám. Z uvedeného vyplýva, že z vykonaného dokazovania nie je zrejmé, akým spôsobom malo byť nad rozumnú mieru pochybnosti preukázané, že k odovzdaniu tak veľkého množstva tabliet skutočne došlo, že sa skutočne jednalo o Cirrus 120 mg, rovnako nie je zrejmé odkiaľ tieto tablety pochádzajú a ako bolo s nimi naložené.

9. Podľa rozsudku Špecializovaného trestného súdu by bolo možné vyrobiť z 5,3 kg tabliet Cirrus 120 mg najmenej 1.100 g metamfetamínu. Podľa svedka L. M., ale z 5,3 kg tabliet Cirrus je možno vyrobiť 1.000 - 1.300 g metamfetamínu a podľa svedkyne B. G. 1.100 g metamfetamínu. V celom súdnom spise sa pritom nenachádza žiadne odborné vyjadrenie a ani ZP, v ktorom by sa odborne spôsobilá osoba vyjadrila k tomu, aké množstvo metamfetamínu je čo i len teoreticky možné vyrobiť z 5,3 kg tabliet Cirrus 120 mg, resp. či sú tieto tablety, a to aj vo vzťahu k postupu popísanom vo výpovedi B. G. na hlavnom pojednávaní 29. mája 2023 vhodné na výrobu metamfetamínu.

XX. B. G. vo svojom výsluchu 24. mája 2021 uviedla: „Povedal jej L. M., jej to povedal, že on vie variť, ako M. variť metamfetamín. Zoznámil ich spolu a ten F. M. sa jej pýtal na proces výroby, že ako vyrába ten metamfetamín. ... Povedal jej, že prídu, lebo M. sa chce niečo poradiť ohľadne výroby metamfetamínu. Nevie presne, čo im radila. ... Čo sa týka znalostí M. s výrobou, uviedla, že základy vedel, ale robil s inými pomermi“(str. 60 a 62 obžaloby). Predmetná svedkyňa ako kajúcnik uviedla, že obžalovaný mal pracovať s inými pomermi. Ani OČTK a ani Špecializovaný trestný súd, ale neskúmali, s akými pomermi receptom mal údajne obžalovaný drogy vyrábať a či by aj výsledkom takéhoto postupu receptu bolo vôbec možné vyrobiť omamnú látku alebo psychotropnú látku.

11. Obžalovanému je kladené za vinu to, že vyrábala a distribuovala drogy/prekurzory v období od r. 2004 do augusta 2020, teda cca 16 rokov bez toho, aby na seba upozornil OČTK, alebo bol inak odhalený. Ak by aj súd nebral do úvahy organický psychosindóm obžalovaného ako ochorenie, tak z daných ZP (ZP č. 52/2021, ZP č. 17/2021, ZP č. 202202166172, ZP č. 83/2018) a odborného vyjadrenia zhodne vyplýva, že u obžalovaného bola úroveň intelektového potenciálu v pásme podpriemeru, spracovávanie verbálnych informácií v pásme podpriemeru, pri BVRT teste výkon v pásme hlbokého podpriemeru, pri Wechslerovej skrátenej pamäťovej škále v pásme podpriemeru, ROR test s výsledkom oslabenia pamäťových schopností, IQ = 84 v pásme spodnej hranice priemeru, zistené časté zabúdanie, neschopnosť sa sústrediť, zlá pamäť, MMSE len 21 bodov (stredne ťažký kognitívny deficit), halucinácie, neschopnosť pravidelného zamestnania chýba u neho vzťah k realite a iné. Zároveň bolo voči obžalovanému aj trestné konanie vedené na OR PZ pod ČVS: ORP-2903/O2-TT-TT-2016 zastavené, keďže nevedel svoje konanie ovládať a rozpoznať jeho nebezpečenstvo svojho konania. Obžalovaný mal v takomto stave (obžalovaný bol liečený pre akútnu boreliózu od r. 2009) podľa Špecializovaného trestného súdu od r. 2016 dodávať, 15 várok tabliet Cirrus 120 mg o váhe jednej várky 5,3 kg, 4 kg. metamfetamínu a ešte 2 várky tabliet Cirrus 120 mg o váhe jednej várky 5,3 kg. Uvedené by ale vyžadovalo zručnosti, plánovanie, organizáciu, schopnosť pracovať, vzťah k realite a pod, čoho ale obžalovaný objektívne ani podľa znalcov nebol schopný. Uvedený prístup Špecializovaného trestného súdu (ako aj OČTK v prípravnom konaní) je obdobný, ako keby OČTK chceli (a to bez urážky) predavačke v potravinách pripísať účasť na rozsiahlej ekonomickej trestnej činnosti celej obchodnej siete. Rovnako tak ani obžalovaný nemal na jemu kladenú trestnú činnosť a jej utajovanie schopnosti a ani vedomosti. Obžalovaný jednoducho nedisponuje dostatočnými intelligenčnými, pamäťovými a inými funkciami na to, aby sa mohol čo i len podieľať na tak rozsiahlej trestnej činnosti, aké je mu v rozsudku kladené za vinu a po dobu 16 rokov.

a) Ako vyplýva zo ZP č. 83/2018 vypracovaného znalcom MUDr. Máriom Strakom na žiadosť OR PZ v Trnave, z 8. júna 2018, tak u obžalovaného bolo minimálne v období novembra 2017 konštatované, že obžalovaný nevedel svoje konanie ovládať a rozpoznať nebezpečenstvo svojho konania pre spoločnosť. Dôvodom bolo užívanie kombinovanej antibiotickej liečby a chemoterapeutika metronidazolu. Uvedené taktiež výrazne spochybňuje záver o tom, že by bol obžalovaný vôbec schopným páchania tak rozsiahlej, koordinovanej a na utajovanie náročnej trestnej činnosti, aká je mu kladená za vinu.

Na základe uvedeného sme toho názoru, že u obžalovaného po vykonanom dokazovaní a aj po oboznámení sa s odsudzujúcim rozsudkom Špecializovaného trestného súdu neexistujú také okolnosti, ktoré by odôvodňovali jeho ďalšie zotrvanie vo väzbe.

U obžalovaného bol pritom v minulosti konštatovaný len dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, teda preventívnej väzby. Preventívna väzba je ale na mieste tam, keď daná prevencia má byť prevenciou pred skutočne páchanou trestnou činnosťou a nie v prípade, kedy tak ako v tomto konaní bola trestná činnosť obžalovaného doslova len umelo vytvorená zo strany tzv. kajúcnikov zrejme za účelom čo najväčšieho zníženia ich trestov, čo sa týmto zjavne aj podarilo.

V prípade obžalovaného, ale nie je možné hovoriť o akejkoľvek prevencii proti akémukoľvek trestnému činu, keď zo žiadneho dôkazu objektívne nevyplýva ani len to, že by obžalovaný vôbec niekedy v rukách držal či už drogu alebo jej prekurzor, alebo že by mal vedomosti a vybavenie na výrobu drog. Zároveň aj dôkazy vykonané do vyhlásenia odsudzujúceho rozsudku sa rozchádzajú v tom, aké množstvo drogy malo byť vyrobené z akého množstva prekurzoru (teda či takýto pomer je vôbec možný), aká mala byť hodnota vyrobenej drogy/dodaného prekurzoru. Nie je prípustné, aby bol obžalovaný viac ako 2 r. a 6 m. v preventívnej väzbe len preto, že napr. jeden z kajúcnikov povie, že obžalovaný mu odovzdal také a také množstvo drogy/prekurzoru, pričom nik iný ich pri tom nevidel a samotná droga alebo prekurzor (resp. zariadenie na ich výrobu) ani neboli u obžalovaného zaistené. Ak by totiž obžalovaný 16 r. vyrábala drogy, tak by nepochybne muselo byť u neho zaistené buď vybavenie na ich výrobu alebo aspoň samotné drogy. Nič z toho sa ale nestalo. Zároveň obžalovaný ani nevedol taký štýl života a nemal také materiálne statky, ktoré by preukazovali jeho podľa OČTK a Špecializovaného trestného súdu rozsiahlu drogovú trestnú činnosť. V prípade obžalovaného tak ani za cca. 2 r. a 6 m. neboli zabezpečené také dôkazy, ktoré by ho spájali z danou trestnou činnosťou a zároveň dozorujúci prokurátor aj upustil od obžaloby pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona, čo následne viedlo k oslobodeniu obžalovaného spod obžaloby v tomto bode.

Na základe uvedených skutočností preto žiadame súd, aby bol obžalovaný prepustený na slobodu a

zrušil uznesenie, ktorým nariadil obvinenému väzobné stíhanie z dôvodov uvedených v ustanoveniach § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. V prípade, ak by Špecializovaný trestný súd (poznámka Najvyššieho súdu Slovenskej republiky: mal na mysli „Najvyšší súd Slovenskej republiky“) napriek uvedenému bol toho názoru, že dôvody väzby u obžalovaného aj naďalej trvajú, tak navrhujeme, aby rozhodol o nahradení väzby obžalovaného dohľadom probačného a mediačného úradníka, resp. aby bol pohyb a pobyt obžalovaného monitorovaný technickými prostriedkami na to určenými. Nakoľko sa všetky osoby, s ktorými mal byť údajne obžalovaný v kontakte za účelom výroby a/alebo distribúcie drog/prekurzorov, nachádzajú podľa našich vedomostí buď vo výkone väzby alebo výkone trestu odňatia slobody, tak ani z tohto dôvodu nie je na mieste obava, že by obžalovaný pokračoval v danej trestnej činnosti. Zároveň poukazujeme na to, že obžalovaný bol do väzby vzatý v máji 2021, pričom skutku sa mal dopúšťať do augusta 2020. Z uvedeného ale vyplýva, že aj podľa OČTK a Špecializovaného trestného súdu bol do väzby vzatý až po tom, ako nemal takmer 9 mesiacov páchať trestnú činnosť. Nie je teda možné pokračovať v niečom, čo obžalovaný aj podľa OČTK a Špecializovaného trestného súdu už nevykonával, resp. keď ani na základe zabezpečených dôkazov nebolo preukázané, že by obžalovaný vykonával niekedy v minulosti“.

Z výsluchu obžalovaného F. M. z 20. decembra 2023 vyplynulo:

„Nad rámec svojej žiadosti o prepustenie z väzby nechcem nič uviesť. Zotrvávam na nej. V prípade prepustenia z väzby sa budem zdržiavať v obci O. č. XX s družkou a synom. Ja som vlastník toho domu. Budem žiť z invalidného dôchodku, t. j. 900,00 Eur mesačne. Budem spolupracovať so súdom, s OČTK a budem dodržiavať prípadné pokyny probačného a mediačného úradníka. Družka je živnostníčka, má pojazdný bufet, volá sa L. C.“. K otázke prokurátora, od kedy poberá invalidný dôchodok, menovaný uviedol, že nevie presne, asi 3 roky. K otázke obhajcu JUDr. Kruteka, či užíva aktuálne nejaké lieky, obžalovaný uviedol, že áno, a to lieky na tlak a na hlavu. Ďalej dodal, že lieky na hlavu mu spôsobujú, že je malátny, že má mániodepresívny syndróm. Na otázku, či by vedel vyrobiť nejakú drogu, obžalovaný F. M. uviedol, že nie. Predseda senátu na neverejnom zasadnutí skonštatoval, že obžalovaný komunikoval veľmi pomaly, bolo na ňom vidieť malátny stav, zrejme v dôsledku liekov.

Prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry v konečnom návrhu uviedol:

„Navrhuje žiadosť obžalovaného zamietnuť. Poukazuje na skutočnosť, že nie sú dané dôvody na nahradenie väzby a z hľadiska dĺžky uloženého trestu by bolo možné väzbu oprieť aj o väzobný dôvod podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku.

Obhajca obžalovaného F. M., JUDr. Michal Krutek vo svojom záverečnom návrhu uviedol:

„Zotrvávame na dôvodoch písomne podanej žiadosti. Ako bolo možné vidieť, môj klient je duševne v takom zdravotnom stave, že uňho pokračovanie v druhovo obdobnej trestnej činnosti neprichádza do úvahy, má problém s komunikáciou, s reakciami, napokon sám ani probačnému a mediačnému úradníkovi nebol schopný uviesť detaily svojho zdravotného stavu. Poukazujem na závery znaleckého posudku z inej trestnej veci, ktorý som navrhol pre odvolacie konanie zabezpečiť. Navrhujem preto vyhovieť žiadosti a prepustiť obžalovaného z väzby na slobodu, a to aj za prípadného nahradenia dôvodov väzby. Mám za to, že žalovaná trestná činnosť nie je preukazovaná“.

Obhajca obžalovaného F. M., JUDr. Jaroslav Šášik vo svojom záverečnom návrhu uviedol:

„Pripájam sa k návrhu JUDr. Kruteka“.

Obžalovaný F. M. vo svojom záverečnom návrhu uviedol:

„Pripájam sa k tomu, čo uviedli moji obhajcovia“.

+ + +

Najvyšší súd po vykonaní vyššie uvedeného procesného úkonu a vyhodnotení z neho vyplývajúcich skutočností v spojení s argumentáciou obžalovaného F. M., obsiahnutou už v jeho podanej žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu v spojení s obsahom súdneho spisu dospel k záveru, že tejto žiadosti (čo platí prirodzene aj vo vzťahu k jeho prezentovanej žiadosti na nahradenie väzby dohľadom probačného a

mediačného úradníka) je potrebné vyhovieť.

Z predloženého spisu vyplýva:

- Obžalovaný F. M. bol vzatý do väzby uznesením sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, sp. zn. 3Tp/10/2021, z 7. mája 2021, v spojení s uznesením najvyššieho súdu, sp. zn. 4Tost/28/2021, zo 16. júna 2021, z dôvodu uvedeného v § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku s tým, že lehota väzby začala plynúť 4. mája 2021 od 04.05 hod..
- Sudca pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu uznesením, sp. zn. 3Tp/10/2021, z 19. novembra 2021, v spojení s uznesením najvyššieho súdu, sp. zn. 4Tost/50/2021, z 1. decembra 2021, predĺžil väzbu F. M. do 4. apríla 2022.
- Uznesením Špecializovaného trestného súdu, sp. zn. 2T/1/2022, zo 16. marca 2022, v spojení s uznesením najvyššieho súdu, sp. zn. 2Tostš/7/2022, z 31. marca 2022, bol F. M. ponechaný vo väzbe po podaní obžaloby za súčasného konštatovania dôvodov väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.
- Uznesením Špecializovaného trestného súdu, sp. zn. 2T/1/2022, zo 16. júna 2022, v spojení s uznesením najvyššieho súdu, sp. zn. 2Tostš/14/2022, zo 6. júla 2022, bola podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku zamietnutá žiadosť obžalovaného F. M. o prepustenie z väzby na slobodu a väzba obžalovaného nebola nahradená peňažnou zárukou ani dohľadom probačného a mediačného úradníka.
- Uznesením Špecializovaného trestného súdu, sp. zn. 2T/1/2022, z 9. augusta 2022 bola vec obžalovaného F. M. podľa § 21 ods. 1 Trestného poriadku vylúčená na samostatné konanie vedené pod sp. zn. 2T/11/2022.
- Následne obžalovaný F. M. podal žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu, o ktorej Špecializovaný trestný súd na neverejnom zasadnutí konanom 19. júla 2023 v spojení s uznesením najvyššieho súdu, sp. zn. 1Tost-š/11/2023, zo 16. augusta 2023 rozhodol tak, že podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku žiadosť obžalovaného F. M. zamietol a podľa § 80 ods. 1 písm. c), ods. 2 Trestného poriadku väzbu nenahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka.
- Napokon, menovaný obžalovaný podal žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu 4. decembra 2023, ktorá je predmetom rozhodovania v tomto konaní.

S poukazom na obsah predloženého spisu možno vyvodiť záver, že o osobnej slobode menovaného bolo rozhodované plynulo, prednostne a bez akýchkoľvek zbytočných prietahov, resp. že by toto rozhodovanie bolo „poznačené“ inými obdobnými vadami spočívajúcimi v jeho zdĺhavosti alebo neprímeranej dĺžke.

Čo sa týka podmienky dôvodnosti trestného stíhania, s tým priamo úmerne súvisiaca miera dôvodnosti podozrenia z údajného spáchania trestnej činnosti bola celkom zrejme kontinuálne posilnená, o čom svedčí nielen podanie obžaloby prokurátorom, no najmä už neprávoplatné odsúdenie obžalovaného Špecializovaným trestným súdom za skutok, ktoré Špecializovaný trestný súd právne kvalifikoval ako obzvlášť závažný zločin (viď úvod konštatčnej časti tohto uznesenia vyššie).

Preto možno bez väčších pochybností uzavrieť, že existencia dôvodného podozrenia súhrnne pretrváva aj v súčasnej fáze trestného konania. V tejto súvislosti je bez zásadnej relevancie skutočnosť, že Špecializovaný trestný súd v zostávajúcom rozsahu výrokovvej časti rozsudku obžalovaného oslobodil spod obžaloby v tam uvedenej časti (a tým tak „neuznal“ existenciu, resp. vyjadril nesúhlas s kvalifikovaním údajného konania obžalovaného ako člena zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona). Z rozhodovacej praxe najvyššieho súdu (viď napr. uznesenie, sp. zn. 1Tost-š/9/2022, zo 6. apríla 2022) napokon vyplýva, že ani zrušenie rozsudku súdu prvého stupňa a jeho vrátenie na doplnenie dokazovania a opätovné rozhodnutie vo veci nemôže samo osebe postačovať ako dôvod, resp. preukaz oslabenia dôvodného podozrenia v miere automaticky vedúcej ku konštatovaniu záveru o nenaplnení materiálnych podmienok väzby. K oslabeniu dôvodného podozrenia by totiž mohlo dôjsť v zásade vtedy, ak by ďalšie dokazovanie podstatným spôsobom narušilo vierohodnosť dôkazov preukazujúcich vinu (m. m. I. ÚS 35/2016), čo sa však v predmetnej trestnej veci doposiaľ nestalo (o čom svedčí obsah predloženého spisu).

Zo strany najvyššieho súdu je ďalej potrebné pripomenúť, že v tejto „typovo“ rozdielnej fáze trestného konania - pri rozhodovaní o väzbe obžalovaného - všeobecné súdy posudzujú, či z obsahu predloženého spisu možno dospieť k spoľahlivo podloženému záveru o tom, že sa obžalovaný mal dopustiť skutkov, pre ktoré už bola podaná obžaloba, resp. vydaný neprávoplatný odsudzujúci rozsudok a či je skôr spomínané dôvodné podozrenie dostatočne posilnené dôkazmi vykonanými na hlavnom pojednávaní, resp. skutočnosťami explicitne konštatovanými v rámci skutkových a právnych úvah obsiahnutých v odôvodnení odsudzujúceho rozsudku. Ani v tomto, zásadne pokročilom štádiu trestného konania, neprislúcha všeobecným súdom, ktoré konajú a rozhodujú o väzbe obžalovaného, s konečnou platnosťou hodnotiť vykonané dôkazy, ako ani z nich plynúce závery.

Preto možno uviesť, že intenzita dôvodnosti podozrenia zo spáchania trestného činu rozhodne nezoslabla, a to tak čo do jeho faktickej „sily“, nie to do miery, ktorá by opodstatňovala vysloviť jeho úplný zánik. Odvolací súd pritom nijak nespochybnuje právo obžalovaného hodnotiť súčasný dôkazný stav, výsledky vykonaných procesných úkonov, ako aj skôr prezentované konštatovania Špecializovaného trestného súdu [na podklade ktorých dospel Špecializovaný trestný súd (aj) k záveru o vine obžalovaného] ním zvoleným spôsobom. K samotnej dôvodnosti podozrenia z páchanej trestnej činnosti však najvyšší súd poznamenáva, že táto sa nemôže jednoducho „rozplynúť“ v dôsledku údajných prieťahov, ktoré sú obžalovaným pociťované v jeho subjektívne vyjadrenej miere. Takto formulovanú argumentáciu preto odvolací súd nemohol prijať, nakoľko prvky spáchaných trestných činov a s tým spojené skutkové okolnosti sú totiž v konkrétnom štádiu trestného konania dokumentované detailne a pre úplné pochopenie je ich potrebné vnímať v logickej postupnosti a nadväznosti.

Samozrejme platí, že rozsudok Špecializovaného trestného súdu bol voči odsudzujúcemu výroku napadnutý odvolaním obžalovaného, avšak to ešte len bude posudzované odvolacím súdom v odvolacom konaní a nie v konaní a rozhodovaní o „paralelne“ jestvujúcej okolnosti, ktorou je otázka potreby ďalšieho väzobného stíhania obžalovaného.

Za tohto právneho stavu neexistuje pre odvolací súd relevantný dôvod, aby sa odklonil v otázke dôvodnosti trestného stíhania obžalovaného od vyššie konštatovaných úvah, nakoľko azda najvýznamnejším „argumentom“ pre vyslovenie pozitívneho záveru o dôvodnosti jeho trestného stíhania je prioritne obsah odsudzujúceho rozsudku Špecializovaného trestného súdu, ktorý je síce neprávoplatný, ale má nepopierateľnú výpovednú hodnotu v tom zmysle, že Špecializovaný trestný súd svojím meritórnym rozhodnutím v podstate uznal dôvodnosť podanej obžaloby.

Preto je namieste pripomenúť notoricky známu skutočnosť, vyplývajúcu z ustálenej súdnej praxe, podľa ktorej rozhodnutie o väzbe nie je rozhodnutím o vine či nevine, hoci aj už neprávoplatne odsúdenej väzobne stíhanej osoby a súd sa pri rozhodovaní o väzbe nezameriava na hodnotenie viny obžalovaného a jeho obhajoby alebo dôkazov spôsobom upraveným v § 2 ods. 12 Trestného poriadku. Naopak, súd pri rozhodovaní o väzbe skúma predovšetkým to, či sú splnené formálne a materiálne podmienky rozhodnutia o väzbe, resp. existencia dôvodného podozrenia zo spáchania činu je nielen dostačujúca, ale priamo určujúca a limitujúca, keďže rozhodnutím o väzbe nemožno vysloviť vinu (m. m. II. ÚS 115/2016, II. ÚS 626/2016, I. ÚS 417/2018).

V aktuálnom kontexte, t. j. súdneho rozhodovania o väzbe obžalovaného v rámci doposiaľ právoplatne neskončeného súdneho konania trestného preto platí, že najvyšší súd odmieta zaoberať sa čo i len náznakom polemiky obžalovaného so záverom Špecializovaného trestného súdu vyjadrenej v rovine „vina - nevina“. Predbežné hodnotiace úsudky, ktoré sú v rámci rozhodovania o väzbe obžalovaného zverené všeobecným súdom rozhodujúcim vo fáze trestného konania po podaní obžaloby, nemožno stotožňovať s finálnym „sumarizovaním“ dôkaznej situácie, resp. s konštatovaním viny alebo neviny trestne stíhanej osoby.

Preto platí, že rozhodnutie o väzbe - napriek tomu, že v predmetnej trestnej veci ide o procesne pomerne

„vzácnu“ situáciu spočívajúcu v paralelnej existencii tak vydania doposiaľ neprávoplatného odsudzujúceho rozsudku, ako aj rozhodovania o väzbe obžalovaného - nie je rozhodnutím o jeho vine alebo nevine. Tento záver konvenuje tomu, že súdy sa pri rozhodovaní o väzbe nezameriavajú na hodnotenie viny obžalovaného, jeho obhajoby alebo dôkazov spôsobom upraveným v § 2 ods. 12 Trestného poriadku, ale skúmajú to, či sú splnené formálne a materiálne podmienky rozhodnutia o väzbe (II. ÚS 626/2016 z 10. augusta 2016). Z pohľadu materiálnych podmienok väzby predovšetkým posudzujú, či v danom štádiu trestného konania zistené skutočnosti dostatočne odôvodňujú podozrenie, že konkrétna osoba je páchatelom skutku, v ktorom sa vidí trestný čin. Tieto skutočnosti, na ktorých sa podozrenie zakladá, logicky nemôžu byť na rovnakej úrovni ako skutočnosti potrebné k odôvodneniu odsúdenia (resp. podaniu obžaloby), čo je predmetom inej a v zásade izolovanej časti trestného konania.

Vyššie vyjadrená dôvodnosť podozrenia, opierajúca sa o tam podrobne rozvedené konkrétne skutočnosti, plne postačuje aj štandardom plynúcim z rozhodovacej činnosti ESLP, ktorá pre dôvodnosť podozrenia vyžaduje určité množstvo faktov, alebo informácií umožňujúcich objektívnemu pozorovateľovi urobiť si záver o tom, že osoba, proti ktorej sa vedie trestné konanie, mohla spáchať trestný čin (viď Campbell a Hartley v. Veľká Británia). Aplikujúc tento tzv. „test objektívneho pozorovateľa“, dospel najvyšší súd k záveru, že v predmetnej veci sú vyššie vymedzené podmienky splnené.

K dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku:

Vo vzťahu k ustanoveniu § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku treba najskôr in abstracto uviesť, že toto upravuje tri relatívne samostatné dôvody preventívnej väzby. Odôvodnenie uznesenia o väzbe, ktorým sa konštatuje existencia dôvodu preventívnej väzby, si vyžaduje zhodnotenie tak povahy i závažnosti trestnej činnosti, ktorú obvinený doteraz (s)páchal ako aj tých okolností, ktoré s ohľadom na osobu obvineného, jeho sociálne a rodinné pomery, prostredie, v ktorom pracuje, alebo pohybuje sa, vytvárajú, alebo zvyšujú riziko ďalšieho páchania určitej konkrétnej trestnej činnosti (m. m. II. ÚS 597/2012).

Nadväzujúc na uvedené však ani v tejto súvislosti najvyšší súd nemôže súhlasiť s argumentáciou obžalovaného a dospel preto k záveru, že dôvod preventívnej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ani v tejto fáze trestného konania nepominul. Najvyšší súd dopĺňa, že dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku možno naďalej spoľahlivo podoprieť o nasledovné konkrétne skutočnosti.

Je to hlavne obava, že by zo strany obžalovaného mohlo dôjsť k ďalšiemu páchaniu trestnej činnosti rovnakého druhu, pre ktorú bol postavený pred súd, za účelom zabezpečovania si finančných prostriedkov.

Ďalšie skutočnosti odôvodňujúce väzobné stíhanie obžalovaného môžu spočívať v druhovej povahe stíhanej trestnej činnosti a spôsobe jej údajného spáchania - avšak len v sekundárnom význame s poukazom na takto pokročilé štádium trestného konania. V tomto smere je možné poukázať jednak na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky, a to napr. V. ÚS 124/2003, III. ÚS 38/2009, III. ÚS 54/2017, ako aj na II. ÚS 246/2021 zo 6. mája 2021. Menovaný mal totižto spáchať obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a), písm. c), písm. d), ods. 2 písm. c), ods. 4 písm. c) Trestného zákona účinného do 30. apríla 2022 s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona, za ktorý bol, zatiaľ neprávoplatne, ale súdom prvého stupňa odsúdený obžalovaný F. M. na trest odňatia slobody vo výmere 21 rokov. Najvyšší súd je toho názoru, že ide o okolnosť plne spôsobilú byť použiteľnou ako podporný argument pre ďalšie trvanie dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Dôvodnosť väzobného trestného stíhania obžalovaného F. M. i v tomto štádiu trestného konania súd nachádza v povahe, závažnosti a vysokej spoločenskej škodlivosti trestnej činnosti, ktorá sa mu kladie za

vinu.

Najvyšší súd opakuje, že obžalovaný spolu s ďalšími osobami mali participovať na rozsiahlej drogovej trestnej činnosti, premyslene, dlhodobo, cielene a organizovane - so zisťným motívom a v nie nemalom rozsahu. Drogová trestná činnosť, ktorá mala byť páchaná aj obžalovaným, sa javí ako rozsiahla, sofistikovaná, bola zabehnutá, mala svoj systém a z hľadiska spoločenského dosahu a aj rozsahu výrazne nebezpečná. Vzhľadom na proklamovanú vysokú ziskovosť je predpoklad, že mala slúžiť ako zdroj finančných prostriedkov obžalovaného.

Potrebné je tiež uviesť, že Špecializovaný trestný súd síce odmietol údajné konanie obžalovaného právne kvalifikovať ako spáchané niektorou z foriem trestnej súčinnosti (či už ako spáchané organizovanou skupinou podľa § 129 ods. 2 Trestného zákona, resp. zločineckou skupinou v zmysle ods. 4 naposledy označeného ustanovenia Trestného zákona) - v tejto súvislosti je ale podstatným záver, že celkový kontext dotknutej trestnej veci predstavuje mimoriadne „silný“ predpoklad pre prípadné pokračovanie obžalovaného v trestnej činnosti z dôvodu jej možno skôr čo do jednotlivých subjektov účastného obchodovania s omamnými a psychotropnými látkami, resp. ich prekursorami a ich výrobou „náhodilej“ povahy, avšak čo do pomerne „frekventovaného“ rozsahu a prezumovanej dĺžky takéhoto údajného konania.

Nadalej platí a zostáva v naznačenej súvislosti, že aj druh, charakter a najmä rozsah a závažnosť stíhanej trestnej činnosti môžu byť tými okolnosťami, na základe ktorých možno posúdiť určité konanie obvineného z pohľadu existencie dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Je treba rozlišovať medzi konaním spočívajúcim v jednorazovom akte a takou - v kontexte predmetnej trestnej veci čo do existencie dôvodného podozrenia silne „spravdepodobnenou“ - eventualitou, keď ide o pokračovanie v trestnej činnosti alebo jej opakovanie po určitú dobu. Najmä, ak ku charakteru trestnej činnosti pristúpia aj určité okolnosti rezonujúce z osobného života obžalovaného pred vzatím do väzby.

Práve to sú tie skutočnosti spadajúce pod druh, charakter, rozsah a závažnosť stíhanej trestnej činnosti, ktoré musí súd zohľadniť pri rozhodovaní o väzbe, a to samozrejme uvedením konkrétnych skutočností z nich vyplývajúcich, ktoré zakladajú dôvodnú obavu z pokračovania v trestnej činnosti, dokonania trestného činu, o ktorý sa obžalovaný pokúsil, či vykonania činu, ktorý pripravoval, alebo ktorým hrozil. To, že uvedené je možné zohľadniť pri rozhodovaní o väzbe, vyplýva z ustálenej súdnej praxe, ktorú dlhodobo aplikujú všeobecné sudy (k tomu napr. III. ÚS 178/2008, IV. ÚS 375/2008, II. ÚS 466/2012, II. ÚS 282/2016, III. ÚS 488/2016, III. ÚS 183/2018, I. ÚS 384/2019, III. ÚS 227/2020, I. ÚS 552/2020, II. ÚS 31/2021, III. ÚS 202/2021).

Skutočnosť, že Špecializovaný trestný súd nesúhlasil s právnou kvalifikáciou konania obžalovaného aj ako zločinu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny (s tým súvisiacim štruktúrnym a hierarchickým členením, resp. „jasným cieľom“ ako znakmi typickými práve pre takto pôsobiace skupiny osôb), nemôže byť vnímaná neprípustne zjednodušeným spôsobom tak, že žiadna údajná trestná činnosť takého alebo onakého druhu „neexistovala“. V tom spočíva zásadný rozdiel oproti „sile“ daného dôvodu väzby v prípade „klasického“ rozloženia zločineckej skupiny, resp. napríklad v prípade korupčných trestných činov páchaných verejnými činiteľmi, kedy okamih „rozkrytia“, prípadne „straty“ účinnej možnosti ďalej pokračovať v údajnej trestnej činnosti je spravidla naviazaný (a to takmer bytostným spôsobom) na okamih vzatia „rozhodujúceho“ článku do väzby, vzdaním sa funkcie a pod. V posudzovanom prípade je práve povaha skutkového deja tak, ako to Špecializovaný trestný súd uviedol tomu zodpovedajúcim spôsobom vo výrokovvej časti rozsudku a tento opísal v jeho odôvodnení. Konkrétne žiadna skutočnosť v zásade nebráni obžalovanému v možnosti ďalšieho „fungovania na trhu“ podobne v zmysle doteraz produkovaných výsledkov vykonaného dokazovania.

Takto formulované a dôkazne podrobným spôsobom dokumentované dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu osobitne závažnej povahy v sebe prirodzene poníma potrebu osobitne precízneho skúmania všetkých skutočností viažucich sa tak k osobe obžalovaného ako aj prognózovaniu jeho konania v prípade ďalšieho stíhania na slobode. Za súčasného stavu preto nezostáva nič iné, než

uzatvoriť, že dôvodnosť obavy z prípadného pokračovania v trestnej činnosti naberá v spojení s vyššie konkretizovanými skutočnosťami vysokú intenzitu, ktorá nateraz naďalej prevažuje nad právom obžalovaného na osobnú slobodu.

Ohľadom konkrétnych sťažnostných námietok obžalovaného možno uviesť, že tieto sú v zásade koncentrované na existenciu priesťahov, ktorými mal konanie vo veci samej zaťažiť tak Špecializovaný trestný súd ako aj sám najvyšší súd v zmysle formulovanej argumentácie obsiahnutej v predmetnej žiadosti o prepustenie z väzby. A sekundárne k tejto zásadne izolovanej otázke možno poukázať na hodnotenie dôkazov a s tým súvisiace výhrady obžalovaného.

Napriek rozporom, na ktoré je opakovane poukazované aj v odvolaní obžalovaného, sa napokon v kontexte tohto uznesenia možno s touto skutočnosťou vysporiadať zákonne konformným a z daného hľadiska úplne postačujúcim spôsobom - poukazom na hodnotenie týchto rozporov Špecializovaným trestným súdom v odvolaní napadnutom rozsudku (ako aj tam uvádzanými dôvodmi ich vzniku). Tento faktor ale patrí prioritne do sféry hodnotenia dôkazov pri rozhodovaní vo veci samej - a výnimku neurobí odvolací súd ani v tomto uznesení, ktorého predmetom nie je rozhodnutie vo veci samej, avšak konanie a rozhodovanie o osobnej slobode obžalovaného.

Toto boli dôvody, na ktorých podklade odvolací súd argumentáciu obžalovaného obsiahnutú v žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu vyhodnotil ako nedôvodnú. S poukazom na uvedené dospel najvyšší súd k záveru, že dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je u obžalovaného stále daný, a to s poukazom na vyššie uvádzané skutočnosti, a to v intenzite, ktorá je priamo úmerne zodpovedajúca súčasnému (aj keď pokročilemu) štádiu trestného konania.

Najvyšší súd, pokiaľ ide o tretiu materiálnu podmienku väzby (viď § 71 ods. 1 Trestného poriadku „... a ak vzhľadom na osobu obvineného, povahu alebo závažnosť trestného činu, pre ktorý je trestne stíhaný, nie je v čase rozhodovania o väzbe možné väzbu nahradiť podľa § 80 alebo § 81“), uvádza, že nakoľko väzba predstavuje najzávažnejší zásah do osobnej slobody obvineného a jej podstatou je nevyhnutné pozbavenie osobnej slobody obvineného, ide napriek tomu o procesný prostriedok len fakultatívnej povahy. Obmedzenie ďalších práv a slobôd, ktorých výkon nie je zlučiteľný s výkonom väzby, ktoré umožňuje orgánom činným v trestnom konaní a súdu uskutočnenie a skončenie trestného konania za súčasnej existencie dôvodov väzby, prioritizuje možnosť nahradenia väzby menej invazívnym procesným prostriedkom, teraz v zmysle naposledy citovaného ustanovenia dokonca povinnosťou, čo však nebolo nič neobvyklé ani za predchádzajúceho právneho stavu.

Pri rozhodovaní o väzbe musí súd dôsledne zvažovať, či a do akej miery ponechanie obvineného na slobode zvyšuje nebezpečnosť jeho konania zakladajúceho väzobný dôvod a či obmedzenie osobnej slobody obvineného výkonom väzby nie je celkom zjavne neprimerané k miere zvýšenia rizika, ktoré by vyplývalo z jeho zotrvania či ponechania na slobode.

Najvyšší súd preto zároveň obligatórne skúmal, či by väzbu obžalovaného nebolo možné nahradiť procesnými prostriedkami nahrádzajúcimi väzbu (podľa § 80 alebo § 81 Trestného poriadku), a to možnosťou nahradenia väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka podľa § 80 ods. 1 písm. c), písomným sľubom podľa § 80 ods. 1 písm. b), resp. s poukazom na ods. 2 veta tretia označeného ustanovenia Trestného poriadku a peňažnou zárukou podľa § 81 ods. 1 Trestného poriadku.

Najvyšší súd v podstate v zhode s návrhom obžalovaného dospel k záveru, že v súčasnom štádiu trestného konania už možno konštatovať také výnimočné okolnosti prípadu, ktoré označené nahradenie väzby podmieňujú, keďže obžalovaný je stíhaný pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a), písm. c), písm. d), ods. 2 písm. c), ods. 4 písm. c) Trestného zákona účinného do 30. apríla 2022 s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona [inštitút nahradenia väzby podľa § 80 ods. 1 písm. c), ods. 2 veta tretia Trestného poriadku]. Podmienka zisťovania takýchto výnimočných okolností na nahradenie väzby pritom aj podľa ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky

sleduje legitímny cieľ a je ústavne udržateľná.

Najvyšší súd väzbu obžalovanému F. M. nahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka a za uloženia primeraných povinností a obmedzení prepustil menovaného z väzby na slobodu. Súčasne nariadil kontrolu uložených povinností a obmedzení technickými prostriedkami.

Výnimočné okolnosti prípadu umožňujúce nahradenie väzby sú veľmi špecificky a pre tento konkrétny prípad tvorené súhrnom - mozaikou viacerých skutočností. Predovšetkým s poukazom na pokročilé štádium trestného konania, vykonané dokazovanie, s tým súvisiacu „rozpracovanosť“ danej veci a celkovú dĺžku trvania väzby, zhruba 2 roky a 7 mesiacov, že kladný efekt nahradenia väzby menovaného dohľadom probačného a mediačného úradníka a primeraných povinností a obmedzení, konkrétne majú na mysli najmä kontrolu technickými prostriedkami - zariadením na určenie polohy kontrolovanej osoby, je v tomto momente skôr v reálne očakávateľnej a pre nahradenie väzby nevyhnutnej rovine. Do úvahy vzal najvyšší súd aj to, že dĺžku konania, a teda aj trvania väzby, obžalovaný výrazným spôsobom negatívne neovplyvnil.

Najvyšší súd má v tejto súvislosti za vecne správne a zákonne súladné právne úvahy, ktoré jasne odôvodňujú prijatý pozitívny záver o možnosti náhrady väzby obžalovaného označenými procesnými prostriedkami.

Riadiac sa vyššie uvedeným, rozhodol najvyšší súd tak, ako je vyjadrené vo výroku tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.